

پکن در پی نقشی تأثیرگذار در دنیای پرتنش امروز

نسخه چین برای اوکراین

سهیل احسان دوست: قبل از کشیده‌شدن پای چین به قضیه اوکراین، آمریکا خود را بیروز میدان جنگ اوکراین قلمداد می‌کرد و به باور بسیاری از کارشناسان مسائل منطقه، این جنگ می‌توانست منافع بسیاری را برای واشنگتن به همراه داشته باشد…

صفحه ۵

سرمقاله

ابرتوانایی بدون اولویت

سیدمصطفی هاشمی طباطبائی

آقای رئیس‌جمهور در هفتمین سفر به خوزستان برای مسائلی جاری خوزستان و حل آنها اقداماتی انجام دادند که به جای خود ارزشمند بوده و حاکی از فعالیت ایشان در جهت ساماندهی مسائل موجود در این استان زرخیز است. ایشان در مراسم افتتاح پالایشگاه گازی هویزه به اهمیت فناوری و دانش‌بنیان‌بودن در اجرای طرح‌ها اشاراتی داشتند و این اظهارات نوید آن را می‌دهد که سیاست‌مداران به اهمیت فناوریان و دانشمندان در حیطه کارهای اجرایی توجه می‌کنند؛ هرچند نمی‌توان این تفکر را به مجموعه افراد سیاسی کشور ربط داد، اما بارقه آن خود جای تقدیر دارد. حقیقت نیز چنین است و بحق می‌توان گفت آنچه از نعمت‌ها نصیب کشور شده حاصل تفکرات سیاسی بدون ضمانت اجرایی و تفکرات انتزاعی است و آنچه موجب پایداری شده، تلاش فناوریان و کارشناسان اعم از صنعتی، کشاورزی، پزشکی و دیگر تخصص‌هاست. تصور سنگینی بار و تخصص‌های مورد نیاز برای استخراج، پالایش و توزیع گاز در کشور یا تولید و انتقال و توزیع برق در کشور به صواب‌بودن این راه و اندیشه کمک می‌کند. از سویی ایشان با اشاره به لزوم برکناری گروهی از مدیران خوزستان به دلایلی که برشمردند و خود بهتر می‌دانند، آن را در جهت تلاش بیشتر برای رفع مشکلات خوزستان و جبران مافات برشمردند. هرچند برکناری یا تغییر مدیران در سطوح مختلف یکی از راه‌های اصلاح است، اما شاید این آخرین راه برای اصلاح باشد و اگر دلایل عدم پیشرفت کارها از زبان مدیران شنیده شود و به آن دل داده شود و اقدامات این‌چنینی در جهت نشان‌دادن قدرت فائقه و نشان‌دادن حساسیت به کار نباشد، آن‌وقت جهت و راستای انجام امور می‌تواند اصلاح شود. به یاد داشته باشیم که کار مدیران در خوزستان نسبت به بسیاری از استان‌های دیگر بسیار سخت و طاقت‌فرساست؛ زیرا این استان به دلیل مسائل فرهنگی موجود، آب‌وهوای به‌شدت سخت در بسیاری از نقاط آن و دستکاری در طبیعت آن، به ریزش از وضع طبیعی مطلوب و به وضع نسبتاً ناهنجار دچار شده است.

طبیعی است اقدامات مقطعی امری نادرست نیست، اما اینکه خوزستان چگونه باید باشد و در حال به چه سمت و سویی می‌رود، امری است که به قول رئیس‌جمهور طرح‌های مبتنی بر فناوری و دانش می‌طلبد و در عین حال هیچ اقدامی در سلسله اقدامات اجرایی کشور بدون لحاظ اولویت‌ها و تشخیص آنها ممکن نیست. دولت‌های ما بدون آنکه توانایی‌های اجرایی را سنجش کنند، همه کارها را به قول معروف زخمی می‌کنند؛ مانند چند هزار پروژه عمرانی که از هر قبیل است و نوعاً پیشرفتی ندارد و علی‌رغم شعارهای مربوط به دخالت مردم از واگذاری آنها به بخش خصوصی برای تکمیل و بهره‌برداري استکتاف می‌شود.

نگاهی به برنامه ششم توسعه این امر را اثبات می‌کند. در برنامه ششم توسعه بسیاری از امور دیده شد ولی اجرای برنامه ششم در حد ۱۵ درصد بود که اگر برنامه هم وجود نداشته‌این، این ۱۵ درصد در جریان عادی کشور انجام‌پذیر بود. بارها در همین ستون ذکر شده که جمع تضادها در کشور نمی‌تواند ایران را به پیش برد. اگر برادرهای نیرو هم‌مسو نباشد، یکدیگر را خنثی می‌کنند و اگر برادرها بخواهند جهت و سویی به خود بگیرند، نباید در جهت‌های متضاد باشند. دامن‌زدن به اختلافات و نظرات مذهبی و فرهنگی حتی در میان مؤمنین به تشیع نظیر آنچه در ماه مبارک رمضان از سوی سخنرانان انجام شد، درحالی‌که دشمنان جمهوری اسلامی برای این امر طراحی و دخالت می‌کنند، هیچ سودی ندارد بلکه خلاف وحدت و آرامش است.

برای کشوری که در تحریم و در مبارزه با قدرت‌های بزرگ است، وادادگی داخلی و رهاشدن مسائل و روی آوردن به برداشت‌های هرج‌ومرج‌گونه که به تضادهای روش زندگی، درآمد و بهره‌مندی در جامعه منجر شده و همچنان ادامه دارد، نمی‌تواند باعث شسور، اشتیاق و امید در کشور شود. رعایت اولویت‌ها و فراموش‌کردن غیراولویت‌ها و سرمایه‌گذاری در اولویت‌ها از ابتدایی‌ترین امور است. دولت نمی‌تواند به همه امور دست بزند و در همه مسائل ادعای سرمایه‌گذاری و پیشرفت داشته باشد؛ چنین می‌شود که فرمانده راهور در مورد کاهش تلفات جاده‌های می‌گوید؛ اگر پنج هزار میلیارد تومان برای اصلاح نقاط حادثه‌خیز جاده‌ها تخصیص داده شود، تلفات جاده‌ای به‌شدت کم می‌شود؛ امری که نه دولت‌های قبلی و نه فعلی به آن روی خوش نشان نداده‌اند و هر سال هزاران نفر در جاده‌ها کشته شده و صدها هزار نفر مجروح و میلیاردها تومان خسارت وارد می‌شود. بگذریم از خسارات روانی. نهایت اداری‌های کلی می‌شوند و بعضی می‌گویند این حرف‌ها را به جایی نخواهد برد جز از طریق برنامه‌های دقیق و جلب مشارکت

پنجشنبه ۱۴ اردیبهشت ۱۴۰۲ • ۱۳ شوال ۱۴۴۴ • ۴ می ۲۰۲۳ • سال بیستم • شماره ۴۵۴۵ • ۱۲ صفحه • ۱۵۰۰۰ تومان

در «شرق» امروز می‌خوانید: پاسخ بنیاد شهید و امور ایثارگران استان فارس به گزارش «شرق»، پنجره‌های هوشمند برای خانه‌های مدرن و **یادداشت‌هایی از** کورش الماسی، مهدی افشار، عبدالله مصطفایی

یک پرسش راهبردی؛ چرا زمانی که به درآمدهای جایگزین نفتی نیاز داریم لنگرگاه‌های اقتصادی باید در مشکلات متعدد و خود ساخته غوطه‌ور شوند؟

لب خشک بنادر

گزارش تیتربک را در صفحه ۴ بخوانید

پاسخ سازمان برنامه و بودجه

به گزارش «شرق»

تداوم انتخاب‌های بحث‌برانگیز در تیم ملی

هاراگیری امیر

یادداشت

دل‌نگرانی رهبری

محمدتقی فاضل‌میبدی

خاطرات سال ۷۹ از آقای هاشمی‌رفسنجانی که توسط روزنامه شرق انتشار یافته، بسیار خواندنی و جذاب و حاوی نکات مهمی است. ازجمله: آقای هاشمی در جلسات مرتبی که با رهبری داشته‌اند، اظهار می‌دارد که ایشان همواره دل‌نگران اوضاع اقتصادی و وضع معیشت مردم هستند. جالب اینکه برخی اصولگرایان که با آقای هاشمی ملاقات داشته‌اند، این نگرانی را نیز در انتقاد از دولت خاتمی اظهار می‌داشتند. تاریخ چهل‌وچند ساله انقلاب گواه بر این است که اقتصاد و معیشت مردم در دوران دولت اصلاحات، با وجود درآمد ناچیز نفت، از ثبات بیشتری برخوردار بوده است. قطار پیشرفت تورم در آغاز ۱۴۰۲ به‌ویژه در حوزه خودرو و مسکن، شاید در تاریخ ایران رکوردشکن بوده باشد. کمترین ماده پروتئینی که مردم می‌توانند بخورند تخم‌مرغ است. ببینید یک شانه تخم‌مرغ در دولت اصلاحات و در اواخر دولت دوازدهم چه قیمتی بود؟ و الان از مرز ۱۱۰ هزار تومان گذشته است. از مسکن و خودرو و گوشت و مرغ و باقی مایحتاج مردم و مهاجرت جوانان نمی‌گویم که آشکار و دردآور است. امیدوارم اصولگرایان مقداری از نگرانی‌هایی که رهبری برای معیشت مردم در دولت‌های مختلف داشته‌اند را درک کرده و گامی عملی برای رفع آن بردارند، وزیر برکنار‌شده صمت از مافیای خودرو گفت، رئیس‌جمهور سال گذشته از مافیای دارو گفت، ولی کدام بخش است که مافیای قدرت و ثروت و به جانش نیفتاده باشد؟ اصولگرایانی که از معیشت مردم در زمان دولت اصلاحات نزد مرحوم هاشمی اشک ماتم می‌ریختند، الان کجايند و چه می‌کنند؟

ادامه در صفحه ۵

برادر عزیز و گرامی جناب آقای امیر عابدین ضایعه در گذشت پدر مهربان و مؤتمنان

را از صمیم قلب تسلیت عرض می‌کنیم.

آرزو می‌کنیم که وسعت صبر شما و خانواده محترم متان به اندازه دریای غمتان باشد.آرزو مندیم خداوند متعال روح

ایشان را قرین رحمت خویش بنماید و صبر و شکیبایی

بی‌نهایت برایتان ارزانی کند.

از طرف خانواده مقدم و امیر مظاهری

رؤسای جمهور ایران و سوریه در نشست مشترک هیئت‌های عالی‌رتبه:

رئییسی: حقانیت ایران و سوریه اثبات شده

اسد: بازسازی سوریه نیازمند حضور مؤثر ایران است

رئیس‌جمهور صبح دیروز در نخستین سفر خارجی خود در سال ۱۴۰۲، در صدر هیئتی سیاسی و اقتصادی و با همراهی جمعی از فعالان اقتصادی در پاسخ به دعوت رسمی بشار اسد رئیس‌جمهور سوریه عازم دمشق شد.

صفحه ۲

«شرق» طرح ادعای نصب مجدد دوربین‌های آژانس به موازات احتمال فعال‌شدن مکانیسم ماشه را بررسی می‌کند

همکاری چراغ خاموش؟

اولین نسل از اختران درخشان گیتی چگونه زاده شدند

«جیمزوب» به شکار نخستین

ستارگان کیهان می‌رود

تنور لیگ برتر همچنان داغ است

هدف مشترک سپاهان و استقلال

هفته بیست‌وهشتم رقابت‌های لیگ برتر فوتبال ایران از فردا، جمعه، با برگزاری پنج دیدار به‌طور هم‌زمان استارت می‌خورد و در حساس‌ترین بازی‌ها تیم‌های بالانشین جدول باید با تیم‌هایی که برای فرار از سقوط مبارزه می‌کنند، مصاف دهند. شاید همین بخش به اندازه کافی برای تشریح حساسیت و زیبایی احتمالی همین دیدارها کفایت کند ولی این مورد فقط یکی از مباحثی است که باعث می‌شود رقابت‌های این هفته همچنان داغ بماند. پیش از شروع رقابت‌های لیگ برتر در هفته بیست‌وهشتم کافی است سرrote جدول رده‌بندی خیلی سریع موردبازبینی قرار بگیرد. در صدر جدول، پرسپولیس با ۵۷ امتیاز تیم نخست است و سپاهان و استقلال به ترتیب با ۵۶ و ۵۵ امتیاز در تعقیب سرخ‌پوشان تهرانی هستند. با توجه به آنکه سه هفته تا پایان رقابت‌های این فصل باقی مانده بدیهی است که فرصت قهرمانی برای هر سه تیم بالای جدول وجود دارد.

این گزارش را در صفحه ۹ بخوانید

• عکس:سهنل ناکی، شرق

سینا رحیم‌بور: ایران در سالی که گذشت روزهای متفاوتی را تجربه کرد؛ روزهایی پر از امید و ناامیدی. جامعه ایران با تعاریف جدیدی آشنا شد و از سویی کسول رابطه دولت و ملت ابعاد جدیدی به خود گرفت. بسیاری از جامعه‌شناسان در شش ماه پایانی سال ۱۴۰۱ در حوزه ارائه تحلیل‌هایی از وضعیت جامعه ایرانی فعال بودند.

محمد فاضلی هم یکی از این جامعه‌شناسان ایرانی است که در تمام مدت اعتراضات سعی کرد فضای غالب در کشور را تحلیل کند. فاضلی معتقد است چیزی که مردم را به سمت خیابان‌کشان، اعتراضاتی بود که شنیده نشده بود و نتیجه انباشت مسائل حل‌نشده خود را به شکلی که در این مدت اتفاق افتاد، نشان می‌دهد. به تعبیر فاضلی مردم ایران گروه‌های ناپیوسته‌ای هستند که هر گروه چیززی را از دست داده و در اعتراضات اخیر به دنبال حق ازدست‌رفته خودش می‌گشت. به همین دلیل محور اصلی گفت‌وگو با این استاد جامعه‌شناسی درباره امید بود. این گفت‌وگو در پایان سال ۱۴۰۱ انجام شده است که در ادامه آن را می‌خوانید.

یادداشت

در پیچ‌وخم سرنوشت بافت‌ها و بناهای تاریخی

مردم محلی در عمل که تاکنون در توان و رفتار شهرداری‌ها و دولت دیده نشده است.

اما آنچه تحت عنوان حراج میراث ایران در رسانه و شبکه‌های اجتماعی مطرح شد، به مزایده گذاشته‌شدن ارگ راین و باغ هرندی در استان کرمان، گراند هتل در شهر قزوین، کاخ ناصرالدین‌میرزا در پاکدشت تهران و کلا ۱۹ بنای تاریخی توسط وزارت میراث فرهنگی «با هدف بهره‌برداری» بود. ارگ راین ازجمله بناهای نفیس ملی است که پس از زلزله و نابودی ارگ بم، تنها ارگ باشکوه باقی‌مانده در استان کرمان است که گردشگران را نیز به خود جذب کرده است. گفته شد «مزایده چنین بنای نفیس، شاخص و ارزشمندی بسیار تأسفبار است و نشان می‌دهد وزارت میراث فرهنگی در مسیر خطرناکی گام نهاده است». دیگر بناهای تاریخی‌ای که از سوی «صندوق توسعه صنایع دستی و فرش دستباف و احیا و بهره‌برداری» وابسته به وزارت میراث فرهنگی، با هدف بهره‌برداری به مزایده گذاشته شد نیز عبارت بودند از خانه دانشمندی و خانه آقایی‌زاده در یزد، خانه بهادرالملک در بردسیر کرمان، خانه فخر راور و خانه اوشدیری در استان کرمان، خانه ابراهیمی در سمنان، کاروانسرای زعفرانیه و کاروانسرای مهر در حوالی سبزوار، خانه سرهنک ایرج همان خانه قدیمی فیلم مهمان مامان در تهران قدیم، عمارت اربابی لیقوان در تبریز، کاروانسرای گونجه بتل و کاروانسرای جانانلو در حوالی اهر در آذربایجان شرقی و… که معلوم نم‌شد انتخاب‌شان برای واگذاری با چه منطقی صورت گرفته است؟ بحثی در گرفت که دیرینگی ارگ راین به دوره ساسانیان می‌رسد و اگرچه این ارگ در دوره اسلامی نیز بارها مرمت و استفاده شده است، اما بهره‌برداری از این بنا امروز باید به گونه‌ای باشد که از دید و دسترس عموم مردم خارج نشود؛ زیرا یگانه است. چه‌بسا خانه‌های تاریخی مثل خانه عامری‌ها در کاشان که در نهایت پس از پاره‌ای مرمت‌ها در قالب «طرح پردیسان»، توسط صندوق احیا واگذار و به دست بخش خصوصی راهدانزی و بهره‌برداری

ترانه بلدا

معمار و شهرساز

در ماه‌های اخیر شاهد رفتارهای دوگانه‌ای از سوی دولت در قبال بناها و بافت‌های تاریخی بوده‌ایم؛ درحالی‌که توقع مردم از دولت، داشتن سیاست‌های روشن و مدافع هویت‌های تاریخی کشور وزین‌مان است. از یک سو برای دامن‌زدن به ساخت‌وساز در شهرها و رزنده نگه‌داشدن فعالیت‌های اقتصادی، شاهد پیشنهادهای بزرگ‌مقیاسی همچون برنامه «مولدسازی» بوده‌ایم که ابتدا به ساکن به پریشانی دامن زد و اکنون بعد از چند هفته سکوت، دوباره خبر به مزایده گذاشته‌شدن ۱۹ بنای تاریخی در اقصی‌نقاط کشور بر سر زبان‌ها افتاد. از سوی دیگر، همین ماه اخیر خبر امیدوارکننده «اختصاص وام مرمت و مقاوم‌سازی به بافت‌های تاریخی و اعطای تسهیلات بانکی اقتصادی، شاهد ساکنان این بافت‌های ارزشمند شهرهای کشورمان روبه‌رو شدیم که ناباورانه منتظریم بشنویم چه کسانی قرار است آن را درست و با حوصله هدایت و ساماندهی کنند تا بلکه بخش بزرگی از بافت‌های قدیم شهری مان نجات پیدا کند. نیک شاهد بودیم که این بافت‌ها در اصفهان و شیراز تحت لوای نوسازی بافت‌های به‌اصطلاح «فرسوده» یا توسعه مکان‌های مذهبی، با بی‌مهری و خطر «تخریب و نوسازی» سوداگران‌ه روبه‌رو شدند. به هر طریق، دولت درگیر چاره‌جویی‌های اقتصادی است و گاه با اتخاذ سیاست‌های عجولانه و نسبتاً بی‌برنامه و درست مطالعه‌نشده، راه‌هایی را انتخاب می‌کند که از سوی متخصصان امور با شک و تردید روبه‌رو می‌شود. بعضی نگران به حراج گذاشته‌شدن دارایی‌های ملی می‌شوند و بعضی می‌گویند این حرف‌ها را به جایی نخواهد برد جز از طریق برنامه‌های دقیق و جلب مشارکت